

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 72

БЕРЕЗЕНЬ • MARZ 2020 • Nr. 5 (3033)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

Про політичну ситуацію в Україні на 3 стор. розповідає Ігор Гулик у статті «(У)мовний рефлекс». «Путіну вже вдалося сформувати у представників українського режиму капітулянтські умовні рефлексії», вважає автор допису. В сумбурних тонах про політичну обстановку на 4 стор. пише також Оксана Забужко у статті «Почалося повернення смердючого, голодного, обіраного "совка"».

Про Донецьк колишній та сучасний, про Донецьк у період захоплення людьми з російськими триколорами і характерною немісцевою вимовою, про те, чи варто Україні повертати окуповані Росією території – про це та інше розповідає на 4 стор. колишній викладач Донецького національного університету Ігор Тодоров, який нині живе в Ужгороді.

ТРЕТІЙ ТИЖДЕНЬ ПОСТУ –
ПОВЕРНЕННЯ ДО ДОМУ ОТЦЯ

Giovanni Battista Benci, «Повернення блудного сина», XVII ст.

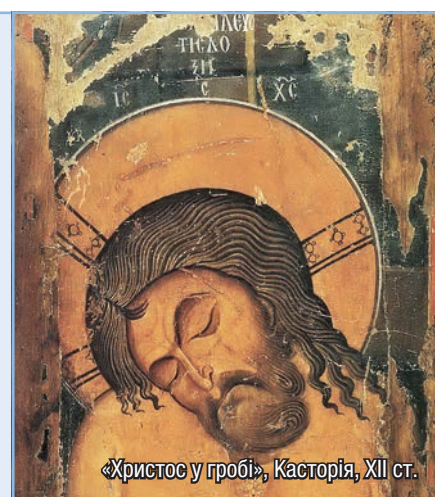
Богослужіння третього тижня святого Великого посту мають тематичні особливості, які можуть викликати в нас певне здивування.

Протягом цього тижня богослужіння пропонують нам заглибитися у зміст притчі Ісуса про милосердного Отця і блудного сина. Правдоподібно, це пов'язано з тим, що давніше існувала інша структура Великого посту, згідно з якою в другу неділю читали саме Євангеліє від Луки 15, 11–32.

Це одна з найвідоміших євангельських притч, яка наповнена багатьма важливими деталями і символами. Ми зараз не ставимо за ціль всіх їх пояснити. Зосередимося лише на кількох важливих аспектах цієї притчі, які часто виринають в молитовних текстах вечірні та утрени цього тижня.

Втрата гідності. В батьківському домі син має все, що йому потрібно, однак в певний момент він вирішує віддалитися. Покидаючи рідний дім, син своєю поведінкою фактично демонструє зневагу щодо батька. Син показує, що маєток, який батько приготував для нього і щедро йому віддає, є важливішим для нього, ніж сам батько. Віддалившись в далеку країну, син використовує всі ті ресурси, які отримав від батька. Однак стається щось несподіване: будучи вільним, маючи багато можливостей, до сина приходить відчуття втрати своєї гідності. Він починає розуміти, що втратив гідність синівства і що вона є набагато важливішою за будь-що інше. Син згадує про Отця в той момент, коли приходить до себе. У каноні утрени зустрічаємо дуже цікаві слова, які людина промовляє до Бога: «Весь був я поза собою..., але прийми мене, Христе, як блудного (сина)!».

Продовження на 2 стор. ▼

«Христос у гробі», Касторія, XII ст.

«Воскресного, того бадьорого на-строю ні трошечки не відчував обдертий мужчина, що сидів у парку над рікою, і дивно блискучими очима дививсь у пливучі води. Видно було, що піністі хвилі манили його до себе». Це фрагмент оповідання про долю людини, яка стала жертвою економічної кризи, попала у зневіру, але, несподівано, в саме таких умовах знайшла свій шлях до Бога. **Стор. 6**

ТРЕТІЙ ТИЖДЕНЬ ПОСТУ – ПОВЕРНЕННЯ ДО ДОМУ ОТЦЯ

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

Глибокий зміст цих слів стає більш зрозумілим і очевидним, якщо порівняємо його з текстом самої притчі. Поворотним і ключовим є момент, коли син усвідомлює своє тяжке становище, свою деградацію. І цей момент євангеліст описує так: «Опам'ятавшись, він сказав у собі: встану та й піду до батька мого» (Лк. 15, 17) (в українському перекладі є: «І сказав він до себе», але в оригінальному тексті дослівно: «сказав у собі»). Тобто навернення сина починається у момент, коли він повертається до себе самого, починає відчувати себе. Таке віднайдення себе є необхідною умовою для того, аби ми могли будувати нормальні стосунки і з Богом, і з ближнім.

Але якою б безвихідною ситуація не виглядала, все можна змінити – вирішити повернутися до Отця, в Його обійми. Ми часто виражаємо це в молитовних текстах стихир: Як блудний, відступив я від благодаті Твоєї,

Господи, і багатство розтратив благодати; до Тебе, Благоутробного, прибіг я, взиваючи Тебе, Боже: согрішив я, помилуй мене (стихира вечірні п'ятниці третього тижня Посту).

Ілюзія самодостатності. Син піддається небезпечній ілюзії – бути самодостатнім та самостійним. Він гадає собі, що, віддалившись від Бога, син потрапив в неволю чужинця, ворога людського роду. Ця тематична лінія притчі, а відтак і літургійних текстів, розкриває нам дуже глибоку правду: людина насправді може стати повноцінною, розвинутою і самостійною лише тоді, коли вона перебуває у близькості з люблячим Богом. Повертаючись до дому

Отця, я стаю по справжньому свободним.

«Як блудний син, і я, нещасний, втратив гідність синівства; споживаю корм, ніби невільник, разом з безрогами, та не насичує мене така пожива. Тому вертаюся до Тебе, як милосердного Отця, якого я зухвало покинув. Тепер покійно повернувшись, розкаюю кличу: Я згрішив проти неба і перед Тобою, Отче, але подай мені навернення і велику милість» (стихира вечірні четверга третього тижня Посту).

Їжа, яка не живить. Ще один аспект притчі дуже влучно поєднується з часом Посту. Син має можливість отримувати все з рук свого люблячого Отця. Але він покидає дім і віддаляється в далеку країну. Там він споживає багато різної їжі, якої тільки хоче, не обмежуючи себе ні в чому. Але з часом усвідомлює, що це пожива, яка наповнює, але не насичує серця, не втамо-

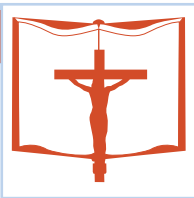
вує внутрішнього голоду. Ця ситуація блудного сина переконує нас в тому, що людина не може існувати без поживи. Але пожива буває дуже різною. Християнська ідея посту якраз полягає в тому, щоб зважати на те, яку їжу ми споживаємо, яка їжа для нас корисна, а яка приносить шкоду, яка насичує серце, а яка віддаляє нас від Отця, яка їжа походить з Божої долоні, а яка з руки ворога.

«Хоча синівська гідність доброго Отця на мені була, та я, нерозумний, того не збагнув і сам позбавив себе слави, грішно розтратив багатство благодаті. Не маючи достатньо божественної поживи, я підлещувався бридкому чужинцеві, а він послав мене на власне поле, згубне для душі; і в рабстві пристрастей й облуди життя моє минало, на пасовиську зі скотом, та без насичення. Однак, вертаюся і кличу до Тебе, милосердного й щедрого Отця: Згрі-

шив я проти неба і перед Тобою, – благаю, спаси мене» (стихира вечірні середі третього тижня Посту).

Отож, основною тематичною особливістю богослужіння третього тижня Посту є усвідомлення факту нашого відпадиння від Бога і того життя, яке Він нам дарує, а також молитовне благання про навернення до Бога і повернення до дому Отця. Адже наша гріховність не може перекреслити чи затьмарити Його любові до нас. Парадоксальним чином вона, навпаки, може стати поштовхом до усвідомлення того, який «благий Господь». Як би нам не було важко, як далеко ми б не заходили, яким скрутним не було б наше становище, нам є куди повертатися – це та радісна і натхненна правда, яка допомагає нам верстати шлях Великого посту.

Максим Тимо,
Інформаційний
ресурс УГКЦ

Важкі питання віри

ЩО СТАЛО З ДУШЕЮ ІСУСА ПІСЛЯ ВОСКРЕСІННЯ?

Оскільки Ісус Христос – істинний Бог та істинна людина, у Нього повинна бути людська душа. Що стало з цією душею після Воскресіння?

Згідно з Катехизмом Католицької Церкви, що роз'яснює основні поняття нашої віри, після Воскресіння справжнє реальне тіло Ісуса Христа володіє новими властивостями прославленої плоті (645). Прославлене означає, зокрема, «духовне», про що пише святий апостол Павло в 1-му Посланні до Коринтян: «Сіється тіло звичайне, встає тіло духовне» (1 Кор. 15,44). Ісус вже не знаходиться у владі простору і часу, але може бути присутнім де, як і коли Він хоче, бо Його людську природу більше не можна втримати на землі, вона належить вже тільки Божественному Царству Отця – в той час як земні реалії розташовані в просторі і в часі.

Людяність Ісуса Христа (тіло і душа) через Воскресіння «належить вже тільки Божественному Царству Отця» (645), тобто вона перебуває в Бозі, як Сам Христос сказав, з'явившись вранці Великодня Магдаліні: «Йди до братів Моїх та скажи їм: Я йду до Свого Отця й Отця вашого, і до Бога Мого й Бога ва-

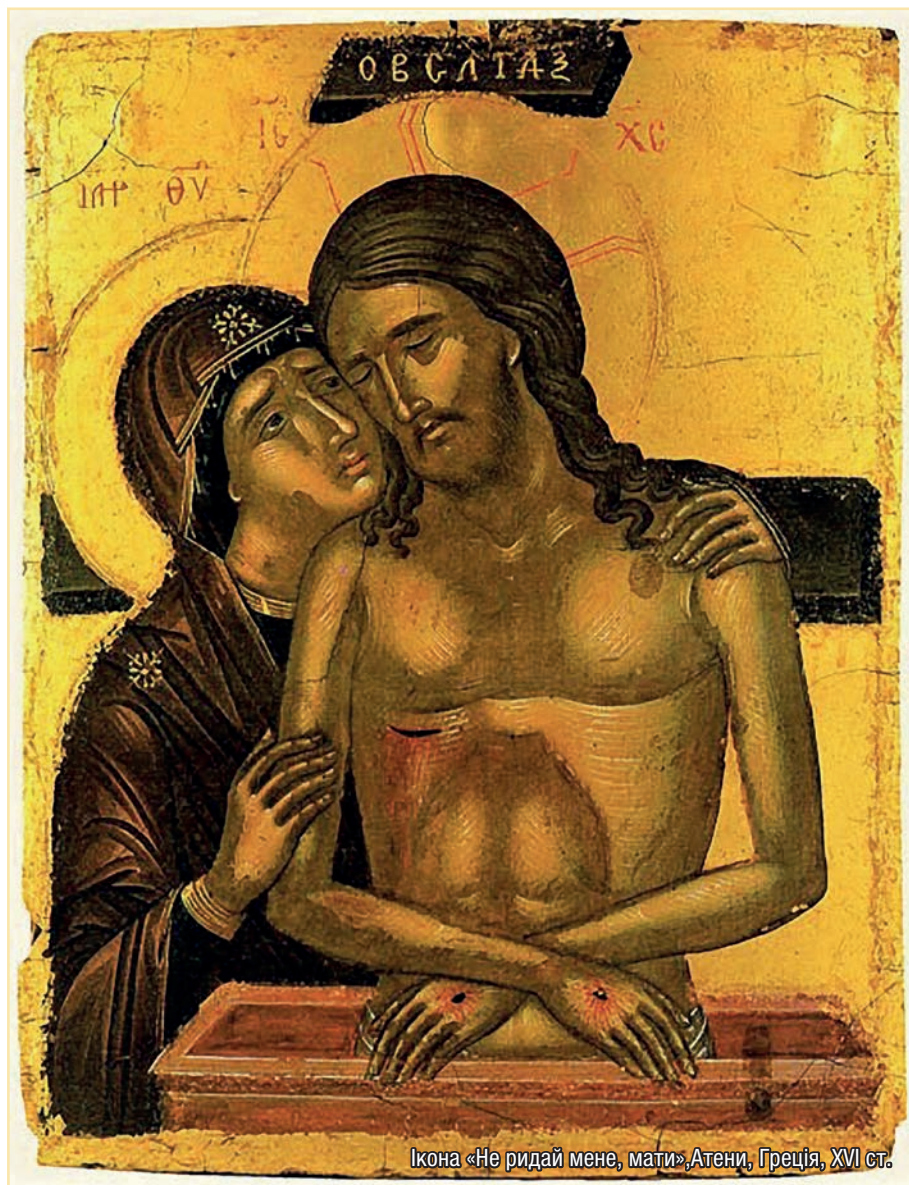
шого» (Ів. 20,18). Тому апостол Павло називає Христа людиною «небесною».

Людяність Ісуса винагороджена перебуванням у Бога, тобто в Раю. У Посланні до Євреїв читаємо: «Бачимо Ісуса, який за те, що перетерпів смерть, увінчаний славою і честю, який на малу хвилину був нижче ангелів, щоб благодаттю Божою зазнати за всіх смерті» (Євр. 2,9).

Святий Павло говорить також про владу, даровану Ісусу через Його приниження: «Применшив себе самого, прийнявши вигляд слуги, ставши подібним до людини, він понизив себе, ставши слухняним аж до смерті, смерті ж – хресної. Тому і Бог його вивищив і дав йому ім'я, що понад усяке ім'я, щоб перед іменем Ісуса всяке коліно приклонилося на небі, на землі й під землею» (Фил. 2,8–10).

Отець підніс Ісуса, посадивши Його праворуч Себе, тобто наділивши Його людяність абсолютною владою над світом.

Радіо Ватикан

Ікона «Не ридай мене, мати», Атини, Греція, XVI ст.

(У)мовний рефлекс

Владімір Путін зайшов на чергове коло у своїх маразматичних розмірковуваннях про українців та «братні народи». В інтерв'ю ТАСС повторив вже, здавалося б, забуту версію про те, що українську націю вигадали у нетрях австрійського генштабу на початку минулого століття.

«У сучасному світі об'єднання зусиль дає нам колосальні конкурентні переваги. І навпаки – роз'єднання робить нас слабшими, – вважає кремлівський "історик". — Особливо український чинник почав розігруватися напередодні Першої світової війни австрійською спецслужбою. Чому? Це справа відома – розділяй і володарюй».

З Путіним все ясно. Він прагне реінкарнації СРСР – російської імперії, і базує власну маячню про «рейх» на тезах улюбленого філософа Івана Ільїна. Цитує його за будь-якої нагоди. Ба більше. За власні кошти російського «фюрера» прах засновника російського фашизму був перевезений і перепохований на батьківщині. Я не обмовився, вживаючи слово «фюрер». Ільїн був яскравим прихильником Гітлера та Муссоліні.

Цілком прикладною ідеєю Ільїна для сучасного російського режиму стала його теза про неможливість демократії на теренах імперії: «Країна, позбавлена потрібних передумов, не має запроваджувати у себе цього режиму доти, поки ці передумови не будуть створені. Інакше запровадження демократичного ладу може стати тільки вбивчим для країни».

Путін, йдучи назустріч річниці «великої перемоги», трансліює, по суті, фашистські тези свого ідейного кумира. А що на те українська влада? Анічирок. Дійшло до того, що американські журналісти з Washington Examiner офіційно звернулися до ОПУ Зеленського, аби з'ясувати причини такої мовчанки. І отримали відповідь: «Російсько-українські відносини не повинні визначатися геополітичними амбіціями окремих лідерів... Ці відносини ґрунтуються на взаємодії людей, які живуть, працюють, творять і борються за мир по обидва боки кордону». Іншими словами, жоден умовний «путін» не здатен пересварити народи, один з яких є агресором та окупантом...

Зе! мовчить неспроста: «заирнути у вічі» експідполковнику КГБ є провідною мотивацією для поведінки Володимира Олександровича. Отож

▲ Київ, 25.04.2019 р.
Президія Верховної Ради після прийняття Закону про функціонування української мови як державної

провладна команда на сигнал з Кремля реагує, як собачки Павлова. Тому й «Інтер», наплювавши на попередження Нацради, провів спецефір для тих, «кто остался верен родіне» [хто залишився вірним батьківщині].

Але надто переймає прихильників путінської ідеї «братських народів» мовний закон. Ну, як кістка їм у горлі. Бо, звісно, гадають вони, не можуть браття говорити різними мовами, лише на «общепонятном» [загальнозрозумілій]. Спрацьовує «(у)мовний рефлекс» на недовозначний натяк з Москви, зокрема, у діячів на кшталт члена президентської фракції «Слуга народу» Олександра Ткаченка. Його, зокрема, непокоять штрафи за невикористання державної мови у... сфері послуг. «Мені видається, – каже Ткаченко, – що ухвалення мовного закону в останні дні каденції минулої Ради заклало багато ризиків», і пропонує дискусію фахівців з цього приводу. Можливо, до цієї суперечки залучать таких же «екстрасенсів», як і до створеної Зеленським групи, що переглядатиме медичну реформу.

Ткаченко не є оригінальним, кажучи про «ризики мовного закону». Його однофракцієць Олексій Устенко уславився стратегічним підходом до лінгвістичних проблем. Свого часу він визначив, що причиною російської анексії Криму стало скасування одіозного закону «Колесніченко-Ківалова». А ще один «слуга» Максим Бужанський, рефлексуючи над мовною ситуацією в країні, висловився ще більш категорично: «Закон цей спрямований на дискримінацію носіїв інших мов, у першу чергу, російської мови. Що закон цей безпосередньо завдає шкоди нашій державі, виштовхуючи наших громадян з нашого інформаційного поля у чуже». Для Бужанського «наше» інформаційне поле є обов'язково російськомовним?

Путіну вже вдалося сформулювати у представників українського режиму капітулянтські умовні рефлексії. Схильність до колаборації там настільки велика, що у Мюнхені, коли готувалися одіозні «12 пунктів», лише Вольфганг Ішінгер відмовився підписати 13-й пункт. У ньому, до слова, йшлося про те, що контролювати процес «національного діалогу про ідентичність» українців мала... Москва. Київські вояжери були не проти?

Ігор Гулик, «Високий замок»

ЗУСТРІЧ ПАПИ ФРАНЦИСКА З БЛАЖЕННІШИМ СВЯТОСЛАВОМ

29 лютого Папа Франциск зустрівся з Блаженнішим Святославом. Зустріч відбулась у будинку Святої Марти у Ватикані. Блаженніший Святослав повідомив Святішого Отця про підготовку до Патріаршого Собору УГКЦ на тему еміграції, поселення та глобальної єдності УГКЦ. «Йдеться, – пояснив Блаженніший Святослав, – про справжній синодальний шлях кожної нашої локальної спільноти, який Українська Церква переживає у своєму глобальному вимірі. Масовий виїзд українців зі своєї країни внаслідок війни – феномен, який різко змінює обличчя нашої Церкви та ставить перед нею нові невідкладні виклики». Саме тому гаслом цього Собору є слова: «Твоя Церква завжди і всюди з тобою». Блаженніший Святослав подарував Папі Франциску ікону Пресвятої Богородиці, що розкриває обійми над українською землею. Ікона написана на дошці з-під ящика для набоїв і є символом страждань українського народу внаслідок війни на сході країни, преображених у молитву. «Ця ікона є голосом болю України та молитвою за справедливий мир», – сказав Глава УГКЦ. Ікона Пресвятої Богородиці належить до колекції ікон «Страсті», написаних на ящиках з-під набоїв до п'ятих роковин від початку російсько-української війни. Кошти, отримані від продажу ікон, ідуть на потреби Першого добровольчого мобільного шпиталю ім. Миколи Пирогова, – найбільшого недержавного шпиталю на Донбасі. (Секретаріат Глави УГКЦ в Римі)

ПАПА ПРИЗНАЧИВ СЕКРЕТАРЯ КОНГРЕГАЦІЇ СХІДНИХ ЦЕРКОВ

25 лютого Ватиканський прес-центр повідомив про те, що Папа Франциск призначив нового Секретаря Конгрегації Східних Церков – Владика Джоржіо Деметрію Галларо, що дотепер очолював єпархію П'яна-дель-Албанезі в Сицилії Італо-Албанської Греко-Католицької Церкви, надавши йому архієпископську гідність. Він був також радником Конгрегації Східних Церков. (Радіо Ватикан)

КОРОНАВІРУС

Від коронавірусу вже виликувалося понад 36 тисяч осіб у цілому світі, померло майже 3 тисячі. Таким чином, на тлі летальних випадків одужання сягає близько 93 %. Загалом же інфікованих на момент публікації новини було 83 381 особа, з них в Китаї – 78 824. Коронавірусна інфекція COVID-19 поширилася на 53 країни світу. У цілому світі через поширення хвороби продовжують скасовувати масові заходи. Так, збройні сили Південної Кореї і США перенесли на невизначений термін спільні військові навчання Cobra Gold. (Збруч)

ВЛАДИКА ОНУФРІЙ НЕ Є ПРЕДСТАВНИКОМ ПРАВОСЛАВ'Я УКРАЇНИ

27 лютого українське посольство в Подгориці опублікувало роз'яснення у зв'язку з прибуттям в Чорногорію глави Московського патріархату владика Онуфрія. Дипломати повідомили державним органам Чорногорії, що представник РПЦ не може виступати від імені українського Православ'я. «Єдиним єпископом автокефальної Української Православної Церкви, митрополитом Київським і всієї України, який має канонічне спілкування зі Вселенським Патріархом Варфоломієм на чолі української Церкви, є митрополит Єпіфаній, який не має наміру відвідувати Чорногорію. Митрополит РПЦ в Києві Онуфрій та інші єпископи Московського Патріархату, які були запрошені в Чорногорію, не представляють автокефальну Українську Православну Церкву». Владика Онуфрій прибув до Чорногорії для підтримки Сербської Православної Церкви, яка намагається втримати в своїй орбіті віруючих цієї незалежної країни. Зокрема, мова йде про власність і нерухомості. Новий закон Чорногорії про свободу совісті, передбачає повернення у власність держави всіх храмів, які були побудовані до 1918 року. Тобто, самим фактом свого візиту і участю в антиурядових вуличних молебнях, єпископ РПЦ Онуфрій виступив на стороні Сербської Церкви у внутрішньому конфлікті православних Чорногорії від імені Православ'я України. (А.С.Д.)

РАЙЦЕНТР ІЗ ЧЕРНІГІВЩИНИ ПРОДАВ ПАМ'ЯТНИК ЛЕНІНУ

Сновська міська рада, Чернігівщина, легально продала колишній пам'ятник Леніну за 375,1 тис. грн. Продаж відбувся на аукціоні. Покупець знайшовся допіру з другої спроби. Стартова ціна становила 326 823,00 грн. Пам'ятник виявило бажання купити два учасники: ТОВ «ТРЕЙД ІНВЕСТ СТАЛЬ» та ТОВ «РОЗВИТОК-СВ». Переможцем став «РОЗВИТОК-СВ». Отримані кошти планують використати на благоустрій території перед Сновським будинком культури, де колись стояв Ленін. Раніше мешканці підтримали пропозицію зробити на цьому місці фонтан. Монумент демонтували у 2016 році. Основний вид діяльності «РОЗВИТОК-СВ» – оптова торгівля відходами та брукхотом. (Збруч)

ПОЧАЛОСЯ ПОВЕРНЕННЯ СМЕРДЮЧОГО, ГОЛОДНОГО, ОБІРВАНОГО «СОВКА»

◀ СССР, 1937 р. СССР то ще й терор, який продовжувався до самого краху «імперії зла». На с-ні чекісти-палачі [кати]; вісім чоловіків з револьверами, на задньому плані троє з лопатами. Поза кадром ті, чийе життя обірветься через декілька секунд (А.Ф.)

Письменниця Оксана Забужко заявила, що нинішня риторика влади України свідчить про те, що країну повертають у радянську епоху. Таку думку вона озвучила в інтерв'ю «Апострофу», обурившись тим, як українцям намагаються підмінити цінності й орієнтири.

«В Україні зараз формують "шлунково-кишкову" національну ідентичність. Це поворот у СРСР. Молоде покоління не знає про Радянський Союз в його останні десятиліття, не відбувається ця, так би мовити, трансмісія пам'яті. Нас тягнуть у 1970–1980-ті і намагаються нам створити уявлення як про "золотий вік", коли все було "добре і якісно". Якщо зайти на будь-який паблік у соцмережах з радянськими фото, ви одразу отримаєте цілу хвилю ботів, які розповідають про те, "яку

країну проср*ли". Це ще один мем – вони бувають не тільки сучасні. "А яке все було якісне. А морозиво яке смачне, а ГМО не було", – обурилася письменниця.

З тією ж метою, на її думку, на українському телебаченні протягом 20 років показували «Іронію долі»: щоб люди впадали в ностальгію за часами молодості, забуваючи про злидні й вічні черги тієї епохи. Забужко підкреслила, що подібні відгомони вона побачила і в гучній новорічній промові президента Володимира Зеленського.

«Ця новорічна промова президента, де не було ні прапора, ні будь-яких сим-

волів, із меседжем: "Яка різниця, як називається вулиця, якщо вона заасфальтована", – це риторика брежнєвської епохи. Це риторика всіх тодішніх фільмів. Це головна аксіома на рівні мему. Це те, що в кінці фільму "П'ять вечорів" пафосно вимовляє Людмила Гурченко, дивлячись красивими очима в кадр: "Тільки б не було війни! Тільки б не було війни! Тільки б не було війни!" – провела паралелі письменниця.

«Це закладка, це прошивка. Це говорилося з усіх екранів, всіх репродукторів: "Яка різниця?! Хлібчик є? Головне, щоб війни не було!

Спасибі партії та рідному радянському уряду за турботу!". І ще випустять якусь ткалю на сцену, яка розповість, що їй квартиру дали, – і люди сидять, слухають, опутивши очі, й думають, коли їх додому відпустять», – додала вона.

Підсумовуючи, Забужко підкреслила, що на нинішньому етапі українському суспільству знову нав'язується така модель поведінки. «Зараз відбувається повернення смердючого, голодного, обірваного й приниженого "совка" 1970-х років, який розповідає: "Буде добре! Тільки б перестати стріляти й помиритися з Росією – і все буде добре!". Це саме та ідеологема. Це не нова ідентичність. Це совкові мему», – зробила висновок письменниця.

Подано за: «Третє око»

Думи мої...

С-на: Дар'я Куренная, Радіо Свобода

ДУМА ПРО ВІЗУ

Мені потрібно на пару днів у Лондон. І тому я вже другу добу вичитую візову анкету, щоб не дай Боже не стратити. От щойно з'ясувала, що прізвище моїх батьків у їхніх закордонних паспортах пишеться не так, як я вказала в application form. Треба виправити, це важливо; віза коштує 3100 грн, і кошти

не повертаються незалежно від результатів розгляду.

О, це давно забуте відчуття, коли ти перекладаєш свою банківську виписку за півроку. І свідоцтва про народження дітей. І документи на нерухомість. І калькулятором підраховуєш свої річні доходи і шукаєш договори, щоб підтвердити цю суму документально. Я прямо помолоділа років на десять, дежавю.

Пам'ятаю, колись Словаччина (чи Словенія? так і не навчилася розрізняти, сором мені) оголосила суперакцію: при оформленні турпоїздки у їхню країну видається річна шенгенська віза. І так, ми тоді всією родиною поїхали на словацький (чи словенський?)

лижний курорт, тому що це було дешевше, ніж щоразу збирати документи на шенген. Як лижник лижнику визнаю, що це навіть цікаво вийшло. Аквапарк там був чудесний.

Або батьки подавалися на візу по вже оплаченому європейському туру, з усіма білетами, готелями і навіть квитками у музеї. У тата все добре пройшло, йому на роботі довідку дали, а мамі-пенсіонерці довелося купувати дорожні чеки для пред'явлення у посольство. Це було так романтично, нам тільки диліжансу бракувало для повного щастя. Не забуду, як бігала за цими чеками по всьому Києву.

Або коли нам з напарником терміново знадобилося у Польщу,

і мені вдалося записатися у той пафосний візовий центр у Гуллівері, а йому вільного слоту уже не лишилося. Тобто не лишилося у Києві, але був один слот в Ужгороді, і тому він двічі з'їздив в Ужгород, спочатку подати документи на візу, а потім забрати документи з візою.

Я ніколи не зрозумію людей, які досі волають «а що мені дав ваш Порошенко»? Слухайте, він вас із тюрми випустив, невже цього мало? Бо, наприклад, Берлін я собі оформила за п'ять хвилин. А Вроцлав-Київ взагалі 500 грн. коштує, мені вчора таксі по Києву дорожче обійшлося.

Тамара Горіха Зерня (Тамара Дуда), із Фейсбуку

«ДОНЕЦЬКА, В ЯКОМУ МИ ЖИЛИ, БІЛЬШЕ НЕМАЄ...»

Розмова з колишнім мешканцем Донецька, нині викладачем Ужгородського національного університету, професором кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій, заступником голови Координаційної ради Громадської ліги «Україна-НАТО» Ігорем Тодоровим.

► Наскільки вам, переконаному євроатлантистові, було комфортно жити і працювати в Донецьку? Адепти «русскаво міра» не докоряли за яскраво виражену українську позицію?

І. Тодоров: Хоч як це див-

но, – доволі комфортно. Мое оточення, друзі були однозначно прихильниками українства. Щоправда, деякі колеги добре маскувалися. Можливо, моя позиція комусь і не подобалася, але особливо помітної протидії не було. Проте наприкінці 2008 року, коли я

підписав звернення про надання університету імені Василя Стуса, відчув відвертий психологічний тиск, передусім з боку тодішньої адміністрації.

► А загальна суспільна обстановка там насправді була настільки проросійською, чи вона стала

такою вже з утвердженням влади бойовиків і колабораціоністів?

І. Тодоров: Так, до певної міри проросійською, але в жодному разі – не сепаратистською. Скажімо, ми в Донецькому національному університеті провели чотири Академії НАТО, кон-

ференції з питань співпраці з Альянсом та ЄС. З іншого боку, свої заходи проводили й прихильники «русскаво міра», які теж були легальними і містили в собі антидержавницьке спрямування. Але увагу на це не звертали.

Продовження на 5 стор. ▼

«ДОНЕЦЬКА, В ЯКОМУ МИ ЖИЛИ, БІЛЬШЕ НЕМАЄ...»

▼ Продовження. Початок на 4 стор.

Отже, політичного сепаратизму не було, хоча на побутовому рівні відчувалися проросійські симпатії.

Втім, переважна частина нашого населення звикла шикуватися під владу. Тому до листопада 2013 року, коли відбувався рух до Угоди про асоціацію з ЄС, відповідно до лінії Партії регіонів, ніяких помітних заперечень у населення не було. Мало місце навіть побиття місцевих «вітренківців», які восени спробували зірвати мітинг на підтримку європейської інтеграції, організований «Молодими регіонами». До незареєстрованої організації «Донецька республіка» з відомою тепер символікою «ДНР» ставилися як до міських божевільних. Не спрощуючи ситуацію, скажу, що без прямого втручання РФ ніяких «днр/лнр» не було б! А при належній політичній волі керівництва держави Донецьк міг би стати «локомотивом» української євроінтеграції.

► **Ви безпосередній свідок російської військової інтервенції на Донбасі. Як все відбувалося?**

І. Тодоров: Було відчуття, що 1 березня 2014 року ввімкнули своєрідний «тумблер». На вулицях мого міста з'явилося багато людей з російськими триколорами, характерною немісцевою вимовою, незнанням місцевості та українського часу (різниця з Москвою була дві години). Тобто масовки «русской весни» тоді склалися переважно з «русо-туристо» із сусідньої Ростовської області РФ. Щоправда, до них швидко приєдналися місцеві люмпени, мешканці депресивних шахтарських міст.

Повзуча інвазія спочатку йшла зі змінним успіхом. Після першого захоплення в другій половині березня будівлю ОДА на якийсь час звільнили, проте ненадовго. 5 квітня відбулося друге (і остаточне) захоплення приміщень Донецької ОДА, СБУ, прокуратури та інших державних установ. Із міста зникає українська символіка, захопили державне телебачення. По місту вільно пересувалися озброєні люди.

► **Як далось рішення про переїзд і як він проходив?**

І. Тодоров: На початку травня 2014 року я був у відрядженні в Ужгородському національному університеті. Виїхати із Донецька вже тоді було вкрай складно: простояв понад три години в черзі за квитком у VIP-касі

залізничного вокзалу. Повернувшись додому, зрозумів, що навіть за ці дні ситуація ще більше погіршилася, і вперше виникла думка – рідне місто доведеться залишати. Написав листи друзям із університетів у західній Україні (Львів, Івано-Франківськ, Луцьк, Чернівці, Тернопіль, Ужгород) з одним питанням: чи допоможуть з роботою в разі, якщо буду вимушений виїхати із Донецька. Всі відповіли: «Щонебудь знайдемо». І лише з Ужгорода надійшла конкретна пропозиція – робота на повну ставку і можливість працевлаштувати також дружину.

Рішення про переїзд далось нелегко. Втім, це було єдиною альтернативою, щоб зберегти життя і здоров'я. Досвід колег і друзів, які пережили ув'язнення, доводить це.

► **Особисто для мене досі незрозумілими є події літа 2014 року, коли бойовики Гірка покинули Слов'янськ і майже безперешкодно зайняли Донецьк? Що можете сказати з цього приводу?**

І. Тодоров: Я вже зазначив, що фактично з весни 2014 року регіональні органи влади та місцевого самоврядування, міліція та СБУ здавали Донбас окупантам. Уже в березні був зруйнований міф про «всесильність» Ріната Ахметова. Найбагатша людина України виявилася пішаком в геополітичній грі Путіна. Прихід Гірка принципово нічого не змінив, а лише додав впевненості у незворотності розгортання подій. Проте для мене залишається загадкою, чому колона Гірка безперешкодно потрапила до Донецька. Кажуть, що був наказ не знищувати...

► **Як вас сприйняли в УжНУ, хто допомагав обживатися в новому місті?**

І. Тодоров: Я залишив Донецьк 4 липня 2014 року з надією, що Донбас до осені звільнять і ми після відпустки розпочнемо новий навчальний рік. Втім, сталося інакше. Наприкінці літа я вже був в Ужгороді і першого вересня вийшов на роботу в УжНУ. В електронному форматі я звільнився із Донецького університету, в якому працював 33 роки. Тоді ще не була зрозуміла подальша доля моєї alma mater – рішення про переїзд ДонНУ до Вінниці ухвалили лише

наприкінці вересня. Ми з дружиною на той час уже працювали в УжНУ, хоча продовжували співпрацювати з рідним університетом.

В Ужгороді від початку ми відчуваємося комфортно, передусім – через ставлення та всебічну підтримку колег по кафедрі, факультету, університету. Але і незнайомі люди в державних структурах були уважні й намагалися допомагати. Проблем з інтеграцією в закарпатське співтовариство, на мій погляд, не було. Українською мовою я принципово викладав і в ДонНУ. З огляду на мій досвід «професійного євроінтегратора» ініціював створення в Ужгороді двох центрів: Міжнародної безпеки та Євроатлантичної інтеграції, а також інформаційного центру ЄС.

А в моральному плані зробив для себе переоцінку цінностей. Виявилось, що насправді людині потрібно зовсім небагато. Друзі, які в біді підставляють плече, – у мене є. Я займаюся тим самим, що і в Донецьку – міжнародними відносинами та міжнародною безпекою, євроінтеграцією. Мабуть, тепер це більш усвідомлений мною вибір і більш жорстка позиція. Жодних контактів з колишніми колегами, які обрали шлях колаборації, у мене немає. Іноді телефоную своїм однокласникам, які не змогли залишити Донецьк через різні обставини, але мають проукраїнські погляди. За їхніми розповідями – це суцільний жах! Донецька, в якому ми жили, більше немає...

► **Сьогодні в дискусіях щодо повернення України окупованих територій Донбасу висловлюються діаметрально протилежні думки: від надання автономного статусу до відгородження від «ракової пухлини» стіною. Яка ваша думка?**

І. Тодоров: І до війни значна кількість населення Донецької та Луганської областей була проти європейської інтеграції України. Тепер, на шостому році окупації, в умовах тотальної російської пропаганди, абсолютна більшість мешканців ОРДЛО не хочуть ні України, ні Європи. Безперечно, Україна має відновити на цих територіях свій суверенітет на підставі міжнародного права. На звільнених територіях Донбасу та Криму має проводитися чітка й ціле-

С-на: Михайло Штекель, Радіо Свобода

спрямована робота з реінтеграції. Можливо, на кшталт денацифікації в західній зоні окупації Німеччини після Другої світової війни. І, звісно, без надання їм якогось особливого статусу.

► **Чи потрібен за нинішніх геополітичних та й суспільних реалій України такий Донбас?**

І. Тодоров: Я певен, що питання в такій площині ставити не варто. Наша країна цивілізована й виходить із пріоритетності міжнародного права, тому відмовлятися від власних територій не можна. Втім, повертати їх будь-якою ціною, без нашої перемоги – теж не слід. Фетишизація «мінських угод» недоречна. Насправді всі ці «домовленості» були досягнуті під шаленим тиском після поразок під Іловайськом і Дебальцевим. За змістом і наслідками «мінські угоди» є глобальним геополітичним фейком. На жаль, наші західні партнери не були готові до російської агресії, обмежилися «глибоким занепокоєнням», фактично здавали цінності, на яких побудована європейська та євроатлантична спільнота.

► **Наскільки політика нинішнього керівництва України є продуктивною у справі об'єднання і чи можливе воно упродовж найближчих п'яти-десяти років?**

І. Тодоров: Активна патріотична меншість, яку у владі називають чомусь «войовничою», ніколи не погодиться на капітуляцію, на «мир за всяку ціну», після п'яти років кровопролитної війни. Об'єднання можливе і потрібне на основі спільних цінностей, серед яких на першому місці має бути Україна. Справжня українська єдність має базуватися на спільних цінностях і розмаїтті. Україна – велика країна, і різниця регіональна була, є і буде.

► **Якщо для цього треба буде поступитися нашим євроатлантичним**

вибором, ви підтримаєте таку політику?

І. Тодоров: Україна та євроатлантична спільнота спираються на однакові демократичні й ліберальні цінності, що довела наша Революція Гідності. Попри те, що деякі західні лідери інколи поступаються цими цінностями, я все ж таки переконаний, що демократичні цінності витримали випробування часом. Саме тому в умовах геополітичних викликів відмова від євроатлантичного вибору тотожна відмові від України. Понад те, це положення закріплене в Конституції України.

► **Які загалом виглядають сьогодні перспективи членства України в ЄС і НАТО?**

І. Тодоров: Питання перспективи членства в ЄС не стоять у порядку денному. Це – далека, хоч і осяжна перспектива. Сам ЄС змінюється, тому варто казати не про членство, а про імплементацію Угоди про асоціацію. До речі, до 2020 року ми мали б виконати декілька положень Угоди і багато чого справді зроблено. Проте має бути концентрована політична воля всіх гілок влади щодо ретельної реалізації кроків на шляху європейської інтеграції.

Про НАТО... Ще 2008 року Альянс зазначив, що Україна буде членом цієї організації, і цієї резолюції ніхто не скасовував. У травні 2020 року Україна вперше в історії прийматиме весняну сесію Парламентської асамблеї НАТО. Україна має виконувати Річну національну програму, щоб у будь-який момент бути готовою приєднатися до Альянсу, навіть без ПДЧ. Втім, багато чого залежить від геополітичної ситуації, спроможності наших західних партнерів не лише чинити формальний опір російській експансіоністській політиці, а й ефективно їй протидіяти!

Розмовляв Василь Ільницький, «День»

ВОСКРЕСЛА ДУША

Була Велика Субота. Вечірнє сонце слало на землю своє останнє проміння, прощалося із землею. По церквах побожні сестриці прибирали престоли й образи ясними квітками, приготувались до радісного свята Воскресення Христового.

Але того воскресного, того бадьорого настрою ні трошки не відчував обдертий та похмурий мужчина, що на лавочці сидів у парку над рікою, й дивно блискучими очима дивився у пливучі води. Видно було, що піністі хвилі так і манили до себе бідного безробітного.

— Якби так скочити туди, то й кінець настав би всій моїй недолі, — погадав собі той бідняк. Та все таки не міг рішитись на такий страшний крок, на самогубство. Як-не-як, а жаль було розставатись зі світом, з життям. І він далі мовчки сидів, похмурий, замислений, позираючи в прудкі хвилі ріки.

Раптом до вуха йому долетів несмілий дитячий голос: «Пане, купіть у мене ці червоні крашанки!». І хлопчик простягнув до нього ручку з крашанками.

— Чому ж ти хочеш їх продати? Що хочеш купити собі за ті гроші? — спитав його безробітний, зрадівши, що має нагоду хоч із дитиною поговорити.

— Я хотів би собі купити цукерків — відповів щиро хлопчина.

— Добре тобі, синочку, — маєш що їсти, то ще й цукерків забагається тобі. А я не то, що писанок не маю, але й хліба кусочка в мене нема, а про гроші, то й не питаю.

Хлоп'я постояло хвилинку, а згодом, похнюпившись, відійшло. Безробітний знову остався сам зі своїми невеселими думками й похмурими очима смутно споглядав на бистрі води. Вже й зовсім забув про хлопчика з писанками, аж раптом знову почув його голос. Той голос іще тихіший був ніж перед тим, ще більш несмілий.

— Прошу вас, пане!...

Чоловік підняв очі. Перед ним стояв той сам хлопчина, що й передше. Простягнувши до нього дитячу руку з трьома писанками, хлопчик якось несміло, заклопотано глядів йому в очі.

— Чого ж ти знову хочеш?

— Я вам дам оці писанки. Ви казали, що не маєте хліба, то ви певно голодні. Я не голодний. Я тільки хотів трохи цукерків. Ці писанки можете мати задурно.

Безробітний дивився на дитину й чув, що якось серце йому в грудях м'якне; якесь благодатне тепло обхопило всю його душу.

— Хто ж тобі казав дати мені ці писанки? Певно мама?

— Ні, — відповів сміліш малий і сів собі поруч із ним на лавці.

▲ Арсен Береза, «Розп'яття»

— Ну, — то хто?

— Ісус.

— Ет, байка! — сказав робітник гірко. — Ніякого Ісуса нема, — це людська видумка.

— Але ж Ісус насправду є! — твердив сміло хлопчина, балакаючи при тій малих ногах. — То Він сам казав мені до вас іти і дати вам ці писанки.

Хлопчина на хвилю прижмурих очі, наче б хотів собі щодокладніш пригадати, а потім говорив далі:

— Коли я за першим разом відійшов від вас, я поступив до церкви, до Божого Гробу. І там Ісус із золотої монстранції на мене глянув і сказав: «Дай свої писанки тому бідному, голодному чоловікові: він такий бідний!...».

Серце нещасного робітника щораз м'якшало, однак він не хотів відразу піддатись своїм теплим почуванням. Твердим, холодним тоном він жорстко хлопчині відповів: — Якби на світі насправду був Ісус, то Він і багатим шепнув би, щоб зі своїх багатств щось уділили бідним людям!

Та хлопчину ця безбожна мова ні трохи не збентежила. — Ісус напевно й до них промовляє, але тільки добрі багатирі Його слухають, — злі не хочуть послухати та Він їх колись за те страшно в пеклі покарає.

За цим словом хлопчик поклав на лавці крашанки і встав. — Будьте здорові! — сказав він безробітному, — я йду додому, бо й так уже довго забарився тут.

Так сказав і відразу побіг. Робітник сумно-невесело дивився

вслід за ним і бачив, що хлопчина от-от і щезне йому з очей. І так пильно задивився за хлопчиком, що навіть не завважив, як до нього близько підійшла молода, гарно зодягнена панночка. Вона вже добру хвилю стояла оподалік і прислухувалась до розмови робітника й малого хлопчини. Тепер приступила ближче й сягнула рукою до торбинки.

— Позвольте, пане, — промовила якось несміло, — щоб я вам трошки допомогла. Малий хлопчик вам правду казав: Ісус промовив також і до мене і готов покарати мене, якщо Його не послухаю.

Так промовивши вона виїняла не якусь дрібну металеву монету, а цінний паперовий банкнот і простягнула безробітному. Та обличчя його саме в ту хвилю виглядало страшне від ненависти і він жорстко та гнівно відпавив: — Відступіться від мене! Чи гадаєте, що цим одним банкнотом направите злочини капіталістів? Багатирів?! Скажіть нехай вам батько ваш дасть частину своїх багатств на бідних! Я хочу заробітку, чесного заробітку!

Обличчя молодої дівчини болуче скривилось. Вона аж налякалась і хотіла відвернутись і швидким кроком відійти. Але перемогла себе й осталась далі на місці. В очах у неї блистіли сльози, а голос сумовито, жалібно дрижав: — Ах, чоловіче добрий! Хлопчина правду казав... Мій батько теж недовірок, — не признає Ісуса, не слухає Його ласкавого голосу. Однак я хочу Ісуса слухати. Всім багачам я не маю сили приказувати. І батькові сво-

єму не прикажу. Я лиш молитись можу за них, щоб навернулися та голосові Божому не опиралися. За своїх власних грошей я вам лиш стільки можу дати, поки що. Це мої гроші, я їх дістала від батьків на свої дрібні видатки. Прошу вас, прийміть їх від мене.

Потім, наче б їй щось знайомиє пригадалося, вона зробила так, як перед тим зробив малий хлопчина: негайно поклати гроші на лавці й хутко відійшла; її принадна постань небавом зникла за рогом вулиці.

Бідний чоловік непорушно дивився у слід за дивною панночкою, що віддалялась. Потім і писанки і гроші поклав у кишеню і далі, замислений, дивився як глибока ріка котила до моря тихі води. І в його голові стали будитись дивні гадки: — А може й справді вони мають рацію? Може й справді не в тім вина, що Бога нема, а в тім, що люди не хочуть слухати Його приказів?

З глибокої задуми розбудив його грубий мужеський голос. То прийшов один із його колишніх товаришів праці. Разом колись працювали вони в тій самій фабриці, звідки недавно відправили його зі служби. Товариш той його був такий самий комуніст, як і він.

— Ну, що? Чи й тебе нагнали вже з роботи, що так волочишся? — запитав він товариша.

— Ні, — відповів товариш. — Сьогодні Велика Субота, тим-то скоріш розпустили нас додому.

— Скажи, — чи піднесли тобі від тоді твою платню?

— Піднесли, — похвалився товариш. Я став навіть наставником, «форманом» над робітниками. А до того мав я ще одне несподіване щастя: трапилась мені ще й додаткова робота вечорами.

— Що ти кажеш?!

— Те, що чуєш. Ту побічну роботу маю в паровій пральні при машині.

Очі безробітного заблестіли надією. Він благальною рукою вхопив край товаришевої одяжки, й закликав: — Чуєш, Петре! Ти напевно міг би мене тепер у моїй страшній біді порятувати. Як наставник над робітниками, ти, розуміється, немало заробляєш. Дітей у тебе нема. Без тої вечірньої побічної роботи тобі зовсім легко б обійтись. Відпусти мені ту роботу. Я теж незле розуміюся на машинерії. Змилуйся! Адже знаєш, як гірко бідую тепер.

Однак комуніст-товариш, хобрий борець ідеї рівного поділу праці й платні, завзятуший герой чудового гасла «помагати голодуючим» тепер аж почервонів від лютого гніву: — Що?!

Продовження на 7 стор. ▼

ВОСКРЕСЛА ДУША

▼ Продовження. Початок на 6 стор.

Ти гадаєш, що я здурів?! Хочеш, щоб я готові певні гроші так подурному випустив із рук?! Ха, ха, ха!... От, чого тобі забалося!

Він іще щось там під носом собі пробурмотів і відійшов. Відійшов таким самим поспішним кроком, як недавно перед тим відійшла молода панночка й малий хлопчина. Але з тою різницею, що, як хлопчик, так і панночка, оставили йому якусь поміч, а той нічого йому не залишив, хіба тільки глибоку, болючу рану в серці.

— От, таке то воно! – промовив сам до себе: і то має бути «товариш», що так гарно вмів промовляти на робітничих мітингах. Аж сплюнув з досади: — Якби та-

ким пощастило колись добитись капіталів-мільйонів, то вони ще сто раз гірші будуть від родовитих буржуїв. Попри них можуть собі спокійно голодом помирати ті, що їм доля ласкаво не всмінулась, не пощастила. А вони всі величають себе вірними учнями Маркса, Леніна, Сталіна...

І знову бідний чоловік сумно-пресумно подививсь на сині води, що бистрою річкою спливали. «Ну, чи й варто жити ще на світі, чи варто ще чогось сподіватись!» Аж зойкнув важко і гіркі сльози покотились по твердому обличчі.

І знову пригадалась йому ласкава панночка та й щирий хлопчик. Які вони добрі! Може вони дійсно мають рацію.

Якщо Бог на правду є, якщо Ісус на правду живий, то й усе решта також правда... Що є по смертне, позагробове життя, є той другий, невідомий світ, де, як казав хлопчик, Бог покарає безсердечних, закаменилих багатіїв і надолужить за горе й страждання чесним, добрим людям. Так, якщо Бог над нами на правду є, якщо Ісус на правду живий, то є також і воскресіння до нового, кращого життя. Тоді на правду варто жити, варто надіятись і любити, хоч би й серед злиднів та лютих терпінь.

Так зо своїм наболілим серцем розмовившись, чоловік встав. Уже надійшов вечір. І раптом у повітрі почувся радісний

гомін дзвонів. Той гомін сповіщав людей про славне Христове Воскресіння. По церквах розпочиналась урочиста воскресна Утрень.

— Так! Чує моя душа, що Бог є! Бог мусить бути! – рішучим тоном промовив до себе бідний чоловік.

І в ту врочисту хвилю воскрес і він сам. Дійсно воскрес, бо в душі у нього воскресла віра в Бога, пробудилась надія. Повільним кроком, і майже несвідомо звернувся в сторону церкви, звідки почув голос воскресного дзвону.

**Подано за:
«Голос Христа
Чоловіколюбця»**

ХТ

ХРИСТОС – ПАСХА

1. Юдейська Пасха за часів Ісуса Христа становила найбільший празник, на який прибували до Єрусалиму всі віруючі й визнавці Мойсеевого закону, щоб пожертвувати і спожити пасхальне ягня на спомин визволення ізраїльського народу з єгипетської неволі та переходу через Червоне море до обіцяної землі.

Християнська Пасха поєднує всіх віруючих в Ісуса Христа, щоб спожити справжнього агня, який приніс себе в жертву на хресті за визволення людей з неволі гріха й смерті, що воскрес із мертвих, щоб перейти до свого небесного Отця і там приготувати місце для всіх людей у небесній батьківщині.

2. Ізраїльська Пасха спочатку становила родинний празник, який святкували в ніч повного місяця весняного рівнодення, 14-го дня місяця Авів або колосся, який після повернення з вавилонської неволі назвали Нісан. Жертвували Господеві одnorічне ягнятко, щоб випросити Боже благословення для стада; їли, не поламавши ні однієї кісточки; м'ясо пекли на вогні й споживали з опріснокми та гірким зіллям, як сказано: «А їстимете так – стегна ваші підперезувані, обув'я

ваше на ногах ваших, і костури в руках у вас; і їстимете похашцем: Пасха то Господня» (Вх.12,11).

Таке споживання ягнятка було звичаєм ізраїльського народу ще перед єгипетською неволею, бо, як сказано, вони просили фараона дозволу піти на пустиню за три дні ходи, щоб там принести жертву Господеві, Богові своєму (Вх.3,18; 5.1), але після визволення з єгипетської неволі це свято набрало ширшого і релігійного характеру.

3. Пасха – грецьке слово, що походить від арамейського «пасаха» та гебрейського «песах». Дехто, однак, думає, що це слово походить з асирійського

«пасагу» (втихомирювати), або єгипетського «пасх» (спомин). Біблія надає слову «пасаха» значення кричати, кульгавити, танцювати під час жертвовного обряду.

Перехід Господа попри дома ізраїльтян, коли вбивав первородних єгиптян, називається «пасаха» (Вх.12, 13.23.27; 1с.31,5). Звідти пасха, тобто перехід з неволі до обіцяної землі.

4. Пасха Христова. Ісус Христос, як добрий ізраїльтянин, завжди ходив до Єрусалиму на празник Пасхи з Йосифом і Марією чи сам від дванадцятого року життя. Коли ж виступив як Учитель, намагався очистити й довести до первісного значення

празник Пасхи, вказуючи, що єрусалимський храм – це символ храму його тіла. Він дав зрозуміти, що надходить час святкувати нову Пасху, Пасху Нового Завіту, пригадав, що єрусалимський храм – це дім його Отця (Лк.2,41–51), кілька разів заявив, що новим храмом є його тіло (Ів.2,13–23), яке Він віддасть у жертву (Ів.6), бо Він – Агнець пасхальний, який довершує новий перехід з неволі гріха до царства Божої ласки, від смерті до життя, від світу до неба, від царства сатани до царства Божого (Ів.13, 1).

В Євангеліях читаємо як Ісус Христос відсвяткував з апостолами останню свою Пасху, Тайну Вечерю, яка ста-

ла новозавітною Пасхою споживанням Тіла й Крови в Євхаристії, Тіла й Крови Непорочного Агня.

На Пасхальній Утрени й стихирах співаємо: «Пасха священна, Пасха нова, святая, Пасха таємна, Пасха – Христос визволитель, Пасха непорочна, Пасха велика, Пасха вірних, Пасха, що райські двері нам відчиняє, Пасха, що освячує всіх вірних, Пасха визволення від скорбот, Пасха нетління, світу спасіння, о Пасхо велика й найсвятіша, Христе! Мудросте і Слово Боже! Подай нам з тобою справді брати участь у невечірнім дні царства твого».

**Климентій Корчагін, ЧСВВ.
Подано за: «Світло»,
текст скорочено**

С-на: о. Андрій Дмитрик

23 лютого Апостольський Екзарх Німеччини та Скандинавії, владика Петро Крик, а також о. Андрій Дмитрик, канцлер Апостольського Екзархату в Німеччині та Скандинавії, відвідали церковну громаду УГКЦ у Гельсинкі. Метою візиту було знайомство з парафіянами

та поточною ситуацією церковної громади у Фінляндії.

Нагадаємо, що наразі духовні потреби віруючих там забезпечує о. Роман Кіх, священник храму Богородиці Троєручиці у Таллінні (Естонія). За взаємною домовленістю з Патріаршим Пасторально-Міграційним Відділом УГКЦ, о. Роман щомісяця проводить у Гельсинкі Службу Божу та таїнство сповіді, а за потреби – та-

ПАСТИРСЬКИЙ ВІЗИТ ДО ФІНЛЯНДІЇ

їнство хрещення. Служби Божі проходять у храмі св. Генріха, котрий є катедральним Собором римокатолицької дієцезії Гельсинкі.

У неділю, 23 лютого, владика Петро Крик відслужив Архієрейську Божественну Літургію за участі о. Андрія та о. Романа. Після закінчення Літургії відбулася панахида за загиблими на Майдані. Молитвою і словами «Вічна пам'ять» вшанували парафіяни героїв Небесної Сотні. Важливо, що на Літургії та панахиді були присутні представники посольства України у Фінляндській Республіці, а також діти і молодь.

Після урочистої частини та привітань Владика, громада та священники

мали неформальну зустріч за філіжанкою кави. Владика зауважив, що хоч Гельсинкі його зустрів холодом, проте українці зігріли теплим прийомом. Отець Андрій Дмитрик коротко представив структуру та історію Апостольського Екзархату, і рівнож, в дискусії з парафіянами, окреслив перспективи розвитку душпастирств на теренах Скандинавії. Також, на Божественній Літургії та спільній каві були присутні представники «Живого ТБ», п. Марина Ткачук та п. Олександр Савранський, котрі, прибувши з Таллінну, готували відеосюжет і про українську громаду у Гельсинкі.

У своєму інтерв'ю для «Живого ТБ» владика Крик зазначив, що ра-

дий відвідати українську громаду Фінляндії, адже це стало можливим лиш по багатьох роках. «...Була відразу відчутна гостинність громади та єдність парафіян між собою...».

Також важливим моментом є те, що майбутнє таких громад за межами України залежить безпосередньо від вірних, котрі до них належать та їхньої безпосередньої участі в Богослужіннях та житті душпастирства. Саме чисельність та активність вірних є для нашої Церкви аргументом, щоби домогатись розширення своїх структур за кордоном, як наприклад у формі затруднення постійного священника на місці.

Вісті душпастирства у Гельсинкі

ХГ

ДО ДНЯ РІДНОЇ МОВИ

Ти постаєш в ясній обнови,
Як пісня линеє, рідне слово,
ти наше диво калинове,
кохана, материнська мова!

(Д. Білоус)

Рідна мова... Вона така неповторна, мелодійна і співуча, бо ввібрала в себе гомін дібров і лу-гів, полів і лісів, цілющий запах рідної землі. У народу немає більшого скарбу. Саме українське слово – це характер моїх земляків, їх пам'ять, цвіт і зав'язь, історія і духовня могутність. У ньому відбиваються звичаї, традиції, побут народу, його розум і досвід, краса і сила душі.

Ще в дитинстві рідна мова допомагає нам пізнавати світ. З нею мають зв'язок найдорожчі спогади про перше слово, почуте з маминих вуст, за-тишок батьківської хати,

веселий гомін дитячого гурту, тихий шелест листя старої верби над ставом:

Вона, як зоря пурпурова,
Що сяє з небесних висот.
І там, де звучить рідне слово,
Живе український народ.

Прадавня українська мова! Ти – неоціненне духовне багатство, з яким народ живе, передаючи із покоління в покоління мудрість та славу. У найтяжчі часи випробувань ти все одно тягнешся до сонця, стоголосо бриниш над рідною землею. Наше українське слово, хоч і вмирало з голоду, і бідувало, переслідувалось і заборонялось, але вистояло і відродилося та продовжує хвилювати серця багатьох.

Класик нашої літератури Олесь Гончар писав: «Милозвучна, гнучка, співуча, сповнена музики й квіткових пахощів». Українська мова – це барвіста, запашна, нев'януча квітка, яка долає час, кидаючи різнокольорову стрічку з давнини в майбутнє.

Едвард Козак, «Перед Шевченком», заставка до журналу «Дзвіночок», №53 за 1936 рік

Вона виткана й червоною калиною і синім барвінком, і вишневим садом і духмяною рутою-м'ятою.

Чар-зілля рідного слова п'янить пахощами чебрецю, любистку, льону, виграє барвами веселки в серцях дітей нашого краю. Щодня звучить мова з вуст дитячих, а письменники віддають їй хвалу, присвячуючи вірші та поеми. Яскравими, зворушливими словами називають її поети: солов'їна, барвінкова, калинова, світанкова, колоскова. Чудові образи спливають у творчій уяві митців, коли вони освідчуються їй в коханні.

Українська мова –
пісня вечорова,
Ніжна, мов сльоза вербова.
Мова рідна, зоряна
зірниця,
Мудрості людської
таємниця.

Учені-мовознавці світового рівня вважають українську мову однією з наймилозвучніших та найбагатших за словниковим складом, здатною передати найтонші людські почуття, відобразити духовний світ кожного, хто торкнеться її глибин. Пишаюся бути носієм саме такої величної мови! Пишаюся бути українкою!

Люблю і ціную свою рідну мову, але чітко усвідомлюю, що цього замало. Треба робити все для її піднесення. Згадаймо ж в такий день про нашу українську мову. Тож бережімо її, шануймо і розвиваймо, дбаймо про її чистоту і красу. Намагайтесь говорити лише рідними словами і тоді наша мова житиме у віках, а український народ – у вічності.

Бо мова – то не звук,
а думка боготворна,
Зерно, що хліб дає
й життя снагу святу.

**Для «ХГ» Софія Совчук,
учениця 9 класу, Уппсала**

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetskyi
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5